

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

Karta nr

1. Nazwa

**DWÓR W ZAŁOŻENIU DWORSKO-
– FOLWARCZNO - PARKOWYM**

2. Czas powstania

1905 r.

3. Miejscowość

CZARTOŁOMIE

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: pld. zach.

4. Adres

**Czartołomie nr 7
Nr ewid. dz. 8/20**

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

Rejestr zabytków nr A-1680 z dnia
16.12.1998 r.

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Wieś Czartołomie wraz z wsią Jarcewo stanowi sołectwo Czartołomie – Jarcewo. Wieś sołecka Czartołomie położona na zachód od Krojant, graniczy z Chojnicami. Zapiski historyczne wymieniają nazwę miejscowości jako: Czartoholmie lub Czartolomie (w archiwach kościelnych) i jako: Czarnołom, Czartołom, Kętrz lub Zawieść do XVIII w. Znajduje się w niej majątek pochodzący z końca XVIII w. Pierwszym właścicielem do 1830 r. był Hilary Skórzewski. W późniejszym okresie majątek wraz z folwarkiem często zmieniał właścicieli. Przy dworze istniało 13 domów mieszkalnych zamieszkałych przez 70 katolików i 73 ewangelików. Dwór otoczony jest parkiem z licznymi pomnikami przyrody i rzadkimi okazami roślin. Dwór w założeniu dworsko – parkowym. Pierwsze zabudowania założenia dworskiego powstały pod koniec XVIII w. Obecny dwór wzniesiono w 1905 r. z inicjatywy rodziny von Fisher. Po II wojnie światowej majątek znacjonalizowano i włączono do Zakładu Doświadczalnego Ziemiaka, z siedzibą w Zamartem. W 1998 r. właścicielami dworu została rodzina Rekowski. Od tej pory jest sukcesywnie remontowany. Dwór pełni funkcję domu mieszkalnego dla rodziny i funkcję domu gościnnego – pensjonatu.</p> <p>Dwór parterowy z użytkowym, wysokim poddaszem, podpiwniczony. Posadowiony na kamiennym cokole. Budynek opracowany w cegle, tynkowany. Detal - gzymsy międzykondygnacyjne, boniowany cokół, lizeny i pilastry. W środkowej osi elewacji frontowej piętro ryzalit zwieńczony trójkątnym szczytem, zwieńczony cementową kulą, na osi ryzalitu wejście główne do budynku stanowi arkadowy ganek z tarasem. Ryzalit osiowy elewacji ogrodowej z balkonem w górnej części. Dach ryzalitów dwuspadowy, z prostopadłą do dachu głównego kalenicą. Dach główny budynku dwuspadowy, o znacznym kącie nachylenia połąci, kryty dachówką ceramiczną. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. W szczytowej części ryzalitów otwory okienne zwieńczone łukiem odcinkowym w obramowaniu opaskowym, nad nimi okrągłe okna. W części parterowej otwory okienne prostokątne, ujęte w profilowane opaski. Wejście do dworu otoczone lustrzanymi schodami.</p> <p>Wartość: bardzo wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: dobry Budynek poddawany regularnym remontom.</p> <p>Zachować budynek, jego bryłę i formę. Prowadzić prace zachowawcze przy obiekcie.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

**PARK W ZAŁOŻENIU DWORSKO -
- FOLWARCZNO - PARKOWYM**

2. Czas powstania

połowa XIX w.

3. Miejscowość

CZARTOŁOMIE

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn. zach.

Widok od strony: płn.

4. Adres

**Czartołomie nr 7
Nr ewid. dz. 8/20**

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

Rejestr zabytków nr A-1680 z dnia
16.12.1998 r.

8. Historia, opis i wartości

Wieś Czartołomie wraz z wsią Jarcewo stanowi sołectwo Czartołomie – Jarcewo. Wieś sołecka Czartołomie położona na zachód od Krojant, graniczy z Chojnicami. Zapiski historyczne wymieniają nazwę miejscowości jako: Czartoholmie lub Czartolomie (w archiwach kościelnych) i jako: Czarnołom, Czartołom, Kętrz lub Zawieść do XVIII w. Znajduje się w niej majątek pochodzący z końca XVIII w. Pierwszym właścicielem do 1830 r. był Hilary Skórzewski. W późniejszym okresie majątek wraz z folwarkiem często zmieniał właścicieli. Przy dworze istniało 13 domów mieszkalnych zamieszkałych przez 70 katolików i 73 ewangelików. Dwór otoczony jest parkiem z licznymi pomnikami przyrody i rzadkimi okazami roślin.

Park o pow. 6 ha, na planie regularnego czworoboku. Bogaty starodrzew reprezentowany przez typowe gatunki parkowe z licznymi pomnikami przyrody: leszczyna pospolita o obw. 220cm, żywotnik zachodni czterowierzchołkowy o obw. 110-147cm, klon srebrzysty o obw. 215cm, trzy buki pospolite o imponujących rozmiarach 300-330cm, dwa buki zwyczajne odmiany purpurowej o obw. 295-350cm, oraz grupę pięciu modrzewi europejskich o obw. 160-190cm. Żywopłoty, szpalery wysokiej zieleni. Zachowany podjazd z gazonem przed głównym wejściem do obiektu. Zachowane ceglane ażurowe ogrodzenie parku ze słupkami opracowanymi w cegle, posadzone na kamiennym cokole.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Prowadzić prace pielęgnacyjne zieleni parkowej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

Karta nr

1. Nazwa

**OGRODZENIE PARKU W ZAŁOŻENIU DWORSKO –
FOLWARCZNO - PARKOWYM**

2. Czas powstania

koniec XIX w.

3. Miejscowość

CZARTOŁOMIE

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn. zach.

Widok od strony: płn.

4. Adres

Czartołomie nr 7
Nr ewid. dz. 8/20

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

Rejestr zabytków nr A-1680 z dnia
16.12.1998 r.

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Wieś Czartolomie wraz z wsią Jarcewo stanowi sołectwo Czartolomie – Jarcewo. Wieś sołecka Czartolomie położona na zachód od Krojant, graniczy z Chojnicami. Zapiski historyczne wymieniają nazwę miejscowości jako: Czartoholmie lub Czartolomie (w archiwach kościelnych) i jako: Czarnołom, Czartolom, Kętrz lub Zawieść do XVIII w. Znajduje się w niej majątek pochodzący z końca XVIII w. Pierwszym właścicielem do 1830 r. był Hilary Skórzewski. W późniejszym okresie majątek wraz z folwarkiem często zmieniał właścicieli. Przy dworze istniało 13 domów mieszkalnych zamieszkałych przez 70 katolików i 73 ewangelików. Dwór otoczony jest parkiem z licznymi pomnikami przyrody i rzadkimi okazami roślin.</p> <p>Mur ażurowy, opracowany w cegle, posadowiony na kamiennym cokole. Przęsła muru mocowane na ceglanych słupkach wyniesionych nieznacznie ponad lico muru. Słupki zwieńczone czterospadowym daszkiem namiotowym. W linii frontu brama i furka osadzona na masywnych ceglanych słupach. Furka i brama wykonana z kutego żelaza.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: dobry</p> <p>Prowadzić prace zachowawcze (czyszczenie, uzupełnienie materiału)..</p>	
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">SPICHLERZ W ZESPOLE FOLWARCZNYM</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">1870 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">CZARTOŁOMIE</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płd. zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">Czartołomie nr 7 Nr ewid. dz. 3/16</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Wieś Czartołomie wraz z wsią Jarcewo stanowi sołectwo Czartołomie – Jarcewo. Wieś sołecka Czartołomie położona na zachód od Krojant, graniczy z Chojnicami. Zapiski historyczne wymieniają nazwę miejscowości jako: Czartoholmie lub Czartolomie (w archiwach kościelnych) i jako: Czarnołom, Czartołom, Kętrz lub Zawieść do XVIII w. Znajduje się w niej majątek pochodzący z końca XVIII w. Pierwszym właścicielem do 1830 r. był Hilary Skórzewski. W późniejszym okresie majątek wraz z folwarkiem często zmieniał właścicieli. Przy dworze istniało 13 domów mieszkalnych zamieszkałych przez 70 katolików i 73 ewangelików. Dwór otoczony jest parkiem z licznymi pomnikami przyrody i rzadkimi okazami roślin.</p> <p>Budynek inwentarski, spichlerz w zespole folwarcznym, parterowy z wysokim dwukondygnacyjnym użytkowym poddaszem, na rzucie wydłużonego prostokąta o konstrukcji – ceglano szkieletowej. Budynek posadowiony na kamiennym cokole na ceglanej podmurówce. Elewacje szczytowe i elewacja północna opracowane w cegle. Elewacja frontowa (południowa) o konstrukcji ryglowej wypełnionej cegłą. Budynek nakryty dachem dwuspadowym, o znacznym kącie nachylenia połaci, kryty blachodachówką w kolorze ceglanym. W połaci południowej dachu okna połaciowe i kolektory słoneczne. Zachowana pierwotna bryła i układ otworów okiennych i drzwiowych. Otwory okienne w elewacjach szczytowych oraz dwa otwory okienne w elewacji frontowej. Wtórna przybudówka w elewacji szczytowej zachodniej.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: dobry Elewacja ceglana zanieczyszczona.</p> <p>Zachować budynek, bryłę i formę. Przeprowadzić renowację elewacji.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p>BUDYNEK GOSPODARCZY WIELOFUNKCYJNY W ZESPOLE FOLWARCZNYM</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p>lata 90. XIX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p>CZARTOŁOMIE</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: pld. zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p>Czartołomie nr 5 Nr ewid. dz. 3/13, 3/12, 3/10, 3/9, 3/8</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: Chojnice</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

8. Historia, opis i wartości

Wieś Czartołomie wraz z wsią Jarcewo stanowi sołectwo Czartołomie – Jarcewo. Wieś sołecka Czartołomie położona na zachód od Krojant, graniczy z Chojnicami. Zapiski historyczne wymieniają nazwę miejscowości jako: Czartoholmie lub Czartolomie (w archiwach kościelnych) i jako: Czarnołom, Czartołom, Kętrz lub Zawieść do XVIII w. Znajduje się w niej majątek pochodzący z końca XVIII w. Pierwszym właścicielem do 1830 r. był Hilary Skórzewski. W późniejszym okresie majątek wraz z folwarkiem często zmieniał właścicieli. Przy dworze istniało 13 domów mieszkalnych zamieszkałych przez 70 katolików i 73 ewangelików. Dwór otoczony jest parkiem z licznymi pomnikami przyrody i rzadkimi okazami roślin.

Budynek administracyjno – mieszkalny. Budynek gospodarczy, wielofunkcyjny, na rzucie w kształcie litery „L”, parterowy z wysokim poddaszem. Posadowiony na kamiennym cokole, częściowo tynkowanym. Nakryty dachem dwuspadowym o znacznym kącie nachylenia połaci, kryty eternitem. Ganek wejściowy przekształcony, nakryty dwuspadowym dachem, kryty papą, w górnej części szalowany w układzie pionowym. W elewacji szczytowej gzyms międzykondygnacyjny zdobiony fryzem ząbkowym. Obecnie: siedziba Zakładu Doświadczalnego Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Nieżychovice. Państwowy Instytut Badawczy.

Wartość: średnia

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Zachowany układ otworów okiennych i drzwiowych.

Wtórna stolarka okienna i drzwiowa, parapety.

Zły stan zachowania dachu.

Niejednolita kolorystyka elewacji frontowej.

Ocieplona część elewacji frontowej z wejściem.

Zachować budynek, bryłę i formę.

Ujednolicić kolorystykę elewacji frontowej.

Sugeruje się wymianę pokrycia dachowego na nowe – na dachówkę ceramiczną lub blachodachówkę.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p>BUDYNEK MIESZKALNY RZĄDCY W ZESPOLE FOLWARCZNYM (RZĄDCÓWKA)</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p>lata 90. XIX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p>CZARTOŁOMIE</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: pód. zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p>Czartołomie nr 6 Nr ewid. dz. 3/14 i 3/15</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

8. Historia, opis i wartości

Wieś Czartołomie wraz z wsią Jarcewo stanowi sołectwo Czartołomie – Jarcewo. Wieś sołecka Czartołomie położona na zachód od Krojant, graniczy z Chojnicami. Zapiski historyczne wymieniają nazwę miejscowości jako: Czartoholmie lub Czartolomie (w archiwach kościelnych) i jako: Czarnołom, Czartołom, Kętrz lub Zawieść do XVIII w. Znajduje się w niej majątek pochodzący z końca XVIII w. Pierwszym właścicielem do 1830 r. był Hilary Skórzewski. W późniejszym okresie majątek wraz z folwarkiem często zmieniał właścicieli. Przy dworze istniało 13 domów mieszkalnych zamieszkałych przez 70 katolików i 73 ewangelików. Dwór otoczony jest parkiem z licznymi pomnikami przyrody i rzadkimi okazami roślin.

Budynek mieszkalny, na rzucie wydłużonego prostokąta, z przybudówką przy elewacji zachodniej – szczytowej, parterowy z wysokim użytkowym poddaszem. Posadowiony na kamiennym cokole. Nakryty dachem dwuspadowym, o znacznym kącie nachylenia połaci, kryty blachodachówką. Otwory okienne zamknięte łukiem odcinkowym, opracowanym w cegle. Stolarka okienna niejednolita. W elewacji frontowej – południowej, zachowane jedno pierwotne okno drewniane - czterodzielne, pozostałe wtórne, niejednolite - z PCV. Podokienniki ceglane i z PCV. W elewacji szczytowej – wschodniej, zachowane okna; okno drewniane, czterodzielne z podokiennikiem ceglanym, po jego bokach dwa mniejsze okna. W dolnej kondygnacji elewacji wschodniej przekształcony otwór okienny, okno wtórne. Wejście do budynku kryte daszkiem z eternitem. W ścianach szczytowych międzykondygnacyjny gzyms ceglany zdobiony fryzem ząbkowym. Przybudówka na elewacji zachodniej zwieńczona balkonem. Do elewacji przylega komin - wtórny, tynkowany, w kolorze czerwonym.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry
Zachowany układ otworów okiennych i drzwiowych.
Częściowo wtórna stolarka okienna i drzwiowa, parapety.
Niejednolita stolarka okienna.
Zachować budynek, bryłę i formę.
Ujednolicić stolarkę okienną z wprowadzeniem podziałów.
Prowadzić prace zachowawcze przy obiekcie.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konservatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

